Rumsen

El **rumsen** (també conegut com a **rumsien**, *costano San Carlos* i *Carmeleno*) és una de les vuit llengües ohlone, parlada històricament pels rumsens del Nord de Califòrnia. El rumsen era parlat des del riu Pajaro a Point Sur, i en els cursos inferiors del Pajaro, així com als rius Salinas i Carmel, a la regió de les actuals Salinas, Monterey i Carmel.

Rumsen	
San Carlos	
Tipus	llengua
Parlants	
Extingit principalment a Califòrnia	
Parlat a	Estats Units
Classificació lingüística	
Penutià	

- Llengües yokutianes
- llengües utianes
- llengües ohlone
- Ohlone meridional
- Rumsen

Característiques	
Sistema d'escriptura	alfabet llatí
Codis	
ISO 639-2	css
ISO 639-3	css
SIL	css
Glottolog	rums1243 (http://glottolog.org/resource/languoid/id/rums1243)
IETF	css

Contingut

Història

És una de les vuit llengües ohlone de la família utiana i fou una de les dues llengües nadiues més importants parlades a la Mission de San Carlos Borromeo de Carmelo fundada en 1770, l'altra era l'esselen.

L'última parlant fluid de rumsen fou Isabel Meadows,[1] qui va morir en 1939. El lingüista del Bureau of American Ethnology John Peabody Harrington va realitzar un molt extens treball de camp amb Meadows en els últims anys de la seva vida. Aquestes notes, majoritàriament inèdites, ara constitueixen la base per a la investigació i els esforços de revitalització lingüístiques actuals sobre el rumsen.[1] La tribu Costano Rumsen Carmel ha estat en procés de restablir la seva llengua. Han fet esforços per ensenyar rumsen als membres de la tribu i treballen per completar un *English - Rumsen Dictionary* revisat.

Tribus de parla rumsen

Els dialectes del rumsen eren parlats per quatre tribus locals independents, inclosos els *rumsen* mateixos, els *Ensen* del veïnatge de Salinas, els *Calendaruc* de les platges central de la badia de Monterey, i els *Sargentaruc* de la costa Big Sur. El territori del grup de llengua limitava amb la badia de Monterey i l'Oceà Pacífic a l'oest, els awaswas Ohlone al nord, el mutsun Ohlone a l'est, el chalon al sud-est, l'esselen al sud.[2]

Referències

1. Hinton 2001:430 [1] (http://books.google.cat/books?id=nq5dzUTSiBsC&pg=PA430)

2. Milliken, Randall. 1987. *Ethnohistory of the Rumsen*. Papers in Northern California Anthropology No. 2. Salinas, CA: Coyote Press.

Missió de San Carlos Borromeo de Carmelo, on molts rumsens foren traslladats a viure durant l'Era de les Missions.

Bibliografia

- Breschini, Gary S. and Trudy Haversat. 1994. Rumsen Seasonality and Population Dynamics. In *The Ohlone Past and Present*, pp. 183–197, Lowell J. Bean, editor. Menlo Park, CA: Ballena Press.
- Hackel, Steven W. 2005. *Children of Coyote, Missionaries of Saint Francis: Indian-Spanish Relations in Colonial California, 1769-1850*. University of North Carolina Press. ISBN 0-8078-2988-9
- Hinton, Leanne. 2001. *The Ohlone Languages*, in *The Green Book of Language Revitalization in Practice (http://books.google.cat/books?id=nq5dzUTSiBsC&pg=PA425)*, pp. 425–432. Emerald Group Publishing ISBN 0-12-349354-4.
- Kroeber, Alfred L. 1925. *Handbook of the Indians of California*. Washington, D.C: *Bureau of American Ethnology Bulletin* No. 78. (map of villages, page 465)
- Levy, Richard. 1978. *Costanoan*, in *Handbook of North American Indians*, Vol. 8 (California). William C. Sturtevant, and Robert F. Heizer, eds. Washington, DC: Smithsonian Institution, 1978. ISBN 0-16-004578-9 / 0160045754, pages 485-495.
- Milliken, Randall. 1987. *Ethnohistory of the Rumsen*. Papers in Northern California Anthropology No. 2. Salinas, CA: Coyote Press.
- Teixeira, Lauren. *The Costanoan/Ohlone Indians of the San Francisco and Monterey Bay Area, A Research Guide*. Menlo Park, CA: Ballena Press Publication, 1997. ISBN 0-87919-141-4.

Enllaços externs

- Costanoan Rumsen Chino Tribe (http://www.costanoanrumsen.org/)
- Ohlone Costanoan Esselen Nation Tribal Website (http://www.ohlonecostanoanesselennation.org/)
- «Rumsen / Southern Ohlone sound recordings (http://collections.si.edu/search/results.htm?date.slider=&date.slider=&fq=online_media_type%3A%22Sound+recordings%22&fq=online_visual_material%3Atrue&q=&q=%22Tubatulabal%22&q=%22Chumash%22&fq=language:%22Ohlone%2C+Southern%22)». *Collections Search Center, Smithsonian Institution*. [Consulta: 20 juliol 2012].
- Spanish-Rumsen-Esselen Glossary (http://www.archive.org/stream/relaciondelviage00espi#page/172/mode/2up), 1802